

Kapitalsatsning i planeringsprojektbolag för östra strandbana

Kstyr 10.08.2020 § 122
80/02.08.00/2020

Beredare

Kommundirektören Jouni Eho, tel. 044 767 6674

Kommunikationsministerium (LVM) har börjat diskussioner om förutsättningar att starta ett planeringsprojektbolag för järnvägsförbindelsen i östra riktning. Inledningstillställning med kommuner tog plats 24 juni. I tillställningen diskuterades om gränsvillkor för att börja beredningen av projektbolaget på grund av Trafikledsverkets utredning. Trafikledsverkets utredning om utvecklandet av Östra Finlands järnvägstrafik publicerades 28 maj 2020.

LVM kartlägger kommuners preliminär vilja att ta del i grundandet av projektbolaget och i finansiering av östra riktningens planering.

Projektbolaget skulle ha ansvar om planering av banprojektet

Förhandlingar om östra riktningens projektbolag skulle genomföras under samma villkor som förhandlingar gällande projektbolagen Finlands Bana och Åbos en timmes bana som håller på att startas. Projektbolagets verksamhetsområde och uppgift skulle bli projektets planering och planeringens finansiering tills planerna är färdiga för att byggandet kan börjas. Alla stora järnvägstrafikinvesteringar skall främjas enligt riktlinjer som har bifallits av finanspolitiska ministerutskottet 10 september 2019.

Förutsättning i tidigare förhandlingar har varit att till projektbolagets ägare alltså aktieägare ska bli utom staten också andra offentliga samfund eller offentligt ägda samfund. Vidare borde staten äga i startskedet minst 51 procent av projektbolaget och andra aktieägare ungefär 49 procent.

Kommuner måste meddela sina intressen i att satsa kapital i projektbolaget senast 31 augusti 2020. Med att begära svar är syfte att kartlägga förutsättningar och tillräckligt breda förbindning av områdets aktörer att starta projektbolaget enligt motsvarande principer som i tidigare projektbolagsförhandlingar.

Förbindning av aktörer av östra strandbanan att starta projektbolag

Kotka, Fredrikshamn och Lovisa städer samt Pyttis och Vederlax kommuner tillsammans med andra aktörer har främjat förverkligandet av Östra strandbanan i samverkan med andra starka aktörer.

Helsingfors flygstation – Borgå – Lovisa – Kotka/Fredrikshamn – Luumäki/Vaalimaa -bana alltså östra strandbana är riksomfattande projekt. På växande projektområdet finns mest betydande nuvarande och framtida trafikknutpunkter i Finland: Helsingfors, Borgås, Lovisas och FredrikshamnKotkas hamn, Helsingfors-Vandas flygstation och Pyttis flygplats. Genom hamn går över hälften av Finlands utrikeshandels export och inom banans inflytelsesfär bor över två miljoner finländare. Från

området fattas kustens direkta baneförbindelse till huvudstadsregion och Östra Finland.

Enligt av Trafikledsverkets 28 maj publicerade utredningen är godstrafiks potentiella fördelar tydligt större med Östra strandbanans linjering. Det är enligt utredningen snabbaste förbindelse från huvudstadsregionen till Karelen bana och till St. Petersburg.

Nya järnvägsbanor måste främja nuvarande nätets bättre funktionalitet och stärka näringslivets konkurrenskraft. Östra strandbana ökar konkurrenskraft av hela Finlands export. Områdets starka industri, sista tidernas täckande investeringar och genom banan ökande godstrafik till hamn skapar arbetsplatser. Betydande aktörer liksom Finlands största hamn FredrikshamnKotka behöver baneförbindelse för att växa. Östra strandbana upprättar en zon hamn och industri som frambringar tillväxt och ökar Finlands investeringspotential. Persontrafiks resetider blir kortare från hela Östra Finland.

Baneförbindelse möjliggör att huvudstadsregionens pendlingsregion utvidgas till havskustområde. En zon med dragningskraft lockar experter. Banan skapar pendlingsområden också mellan Kotka och Fredrikshamn samt Villmanstrand och Imatra. Ny banelinjering åstadkommer en betydande klimatfördel när bilister flyttar till kollektivtrafik och tunga transport från landsvägar till järnvägsbanor. Östra strandbana medför också avsevärt mervärde till upprätthållande och utvecklande av Finlands försörjningsberedskap.

Enligt LVM:s preliminära bedömning är planeringskostnader gällande Borgå-Kotka-Luumäki -linjering ungefär 110 miljoner euro varav 51 % skulle delas till staten och 49 % till kommuner och andra aktieägare. Gällande östra strandbanan skulle kommuner och andra aktörer preliminärt stå för finansiering av 54 miljoner euro. Finansiering skulle delas mellan i projektbolagen deltagande kommuner och näringslivets aktörer så att kommuners del vore 39 miljoner och privata finansierares del 15 miljoner. Finansieringen antas fördela sig under 6-10 år beroende på planeringstid.

Östra strandbanans aktörer skulle satsa kapital i projektbolaget enligt preliminär bedömning med följande andelar:

Lovisa 6,0 miljoner euro
Pyttis 2,1 miljoner euro
Kotka 21,4 miljoner euro
Fredrikshamn 8,2 miljoner euro
Vederlax 1,3 miljoner euro
Privata finansierare 15 miljoner euro.

Näringslivets aktörer tycker att det finns stort behov om Östra strandbanan av Finlands exports pendlingsområdens och investeringspotentialers synvinkel. På grund av diskussioner med näringslivets aktörer inkl. FredrikshamnKotka hamn bedöms att privata finansierare kan fås med i planering av Östra strandbanan.

Pyttis kommuns gränsvillkor gällande förhandlingar om att starta projektbolaget och att finansiera planeringen är att projektbolaget planerar Östra strandbanan (Helsingfors-Borgå-Lovisa-Kotka-Fredrikshamn-

Luumäki/Vaalimaa -linjering). Östra strandbanan måste byggas så att det passar för gods- och persontrafik så att banan kan utnyttjas av passagerare, näringsliv, industri och transittrafik. Mångsidig användning utnyttjar effektivt den stora investeringen och förskaffar tillväxt för ekonomin och sysselsättning för hela Finland.

Finlands järnvägsnät måste utvecklas med iakttagande av strategiska helhetspåverkningar. Beslut måste grunda på helhetsbedömning om banornas vidsträckta påverkningar: utöver persontrafiks resetider måste i centrum av diskussioner vara långtidiga påverkningar mot regionutveckling och sysselsättning, industrins godstrafik och näringsliv, Finlands investeringspotential, försörjningsberedskap och klimat.

Beslutsförslag Kommunstyrelsen förslår fullmäktigen att Pyttis kommun meddelar sitt intresse för att starta baneprojektbolag och för finansiering av planeringen preliminärt med 2,1 miljoner euro och med förutsättning att banelinjering ska planeras som blandtrafikbana som tjänar näringslivet och persontrafik från Helsingfors österut via Borgå och Kotka. Finansieringen gäller projektets planering som antas fördela sig under 6-10 år beroende på planeringstid.

Beslut Godkändes.

Kfullm 24.08.2020 § 30
80/02.08.00/2020

Beredare Kommundirektören Jouni Eho, tel. 044 767 6674

Beslutsförslag Kommunstyrelsen förslår fullmäktigen att Pyttis kommun meddelar sitt intresse för att starta baneprojektbolag och för finansiering av planeringen preliminärt med 2,1 miljoner euro och med förutsättning att banelinjering ska planeras som blandtrafikbana som tjänar näringslivet och persontrafik från Helsingfors österut via Borgå och Kotka. Finansieringen gäller projektets planering som antas fördelas sig under 6-10 år beroende på planeringstid.

Beslut Godkändes.

Terhi Lindholm, utvecklingsdirektör för staden Kotka, var närvarande som expert under diskussionen om denna ärenden.